

וְאֵת פִּוּשְׁעִים נִמְנָה, שְׁנִקְבַּר עִם מִתֵּי מְדָבָר, דְּהוּוּ חֲזִיבִין קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. וְהוּא חֲטָא רַבִּים נָשָׂא, שְׁלֹא זָז מִשָּׁם עַד שְׁמַחֲל לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא. וְלִפְּוֹשְׁעִים יִפְגִּיעַ, שְׁהַרְבָּה תִּפְלְתוּ עֲלֵיהֶם.

וְעַל כִּדִּין, תְּלַתִּיהוּן גְּלִיפִין לְעִילָא. אֲתָא ר' יוֹסִי וּנְשָׁקִיָּה, וְאַרְכְּבִיָּה עַל כְּתַפִּיָּה תְּלַת מִילִין, וְקָרָא עֲלֵיהּ (ישעיה נד יג) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'.

שָׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בָּא וּרְאָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לֹא עֲשָׂה אֵת הַשְּׁמֵשׁ אֱלֹא לְשִׁמוּשׁ בְּנֵי אָדָם. בָּא וּרְאָה, בְּשִׁלֵּשׁ מְאוֹת וְתַשְׁעִים מְקוֹמוֹת שֶׁל יָשׁוּב הָאָרֶץ הוֹלֵךְ הַשְּׁמֵשׁ וְעוֹלָה וְיוֹרֵד, וּמְדַרְגוֹת וּמַעְלוֹת יְדוּעוֹת יֵשׁ לוֹ, וְהֵינּוּ שְׁפָתוֹב (שם לח) הַנְּנִי מְשִׁיב אֵת צֶל הַמַּעְלוֹת אֲשֶׁר יֵרְדָה בְּמַעְלוֹת אַחַז.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵיךְ הִיא עוֹלָה? אָמַר רַבִּי, כְּכֹר לְמַדְנֵי בְּמִשְׁנָה מִבְּעַלֵּי הַיְשִׁיבָה, שְׁהַעוֹלָם הוּא עָגֹל כְּכַדּוֹר הַזֶּה, וּכְשִׁיּוּצָא מִהַמְזָרְחַת, הוֹלֵךְ בְּעִגּוּל, עַד שְׁמִיגִיעַ לְמִטָּה, וְאָז נַעֲשֶׂה הָעֶרֶב, וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה הוֹלֵךְ וְיוֹרֵד בְּגִלְגָּלִים שֶׁל מְדַרְגוֹת יְדוּעוֹת, וְיוֹרֵד וְסוֹבֵב אֵת כָּל הָאָרֶץ וְהַיְשׁוּב.

וּכְשִׁיּוֹרֵד וּמִתְכַּסֶּה מְאֹתָנוּ, מַעְרִיב לָנוּ, וּמְאִיר לְאוֹתָם הַדְּרִים תַּחְתֵּינוּ, לְפִי הַיְשׁוּב וְעַגְלָלוֹת הָאָרֶץ.

וְאֵז הוֹלֵךְ וְיוֹרֵד, וּמִפְרִיד בֵּין הַמַּיִם שֶׁתַּחַת הַמַּיִם שֶׁל הָאוֹקְיָנוֹס וּבֵין הַמַּיִם שֶׁהוֹלְכִים לְמַעְלָה, וּמִפְרִיד בְּאִמְצַע הַמַּיִם, לְעַכָּב אֵת הַסִּילוֹן שֶׁל הַמַּיִם שִׁיּוּצָא מִגִּיהֶנָם שְׁלֹא יַעֲבֹר לְהַזִּיק לְבְנֵי אָדָם, וְעַל כֵּן לֹא נִקְרָא הַשְּׁמֵשׁ אֱלֹא לְשִׁמּוּשׁ אֵת בְּנֵי הָאָדָם, שְׁעַל כֵּן נִקְרָא הַשְּׁמֵשׁ - שְׁמֵשׁ, שְׁמֵשׁ אֵת

וְאֵת פִּוּשְׁעִים נִמְנָה, שְׁנִקְבַּר עִם מִתֵּי מְדָבָר, דְּהוּוּ חֲזִיבִין קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. וְהוּא חֲטָא רַבִּים נָשָׂא, שְׁלֹא זָז מִשָּׁם עַד שְׁמַחֲל לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא. וְלִפְּוֹשְׁעִים יִפְגִּיעַ, שְׁהַרְבָּה תִּפְלְתוּ עֲלֵיהֶם.

וְעַל כִּדִּין, תְּלַתִּיהוּן גְּלִיפִין לְעִילָא. אֲתָא ר' יוֹסִי וּנְשָׁקִיָּה, וְאַרְכְּבִיָּה עַל כְּתַפִּיָּה תְּלַת מִילִין, וְקָרָא עֲלֵיהּ (ישעיה נד יג) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה'.

תָּאֲנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, בָּא וּרְאָה, הַשְּׁמֵשׁ לֹא עֲשָׂא הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא אֱלֹא לְשִׁמוּשׁ בְּנֵי אָדָם. תָּא חֲזִי, בְּתַלְתַּת מְאָה וְתַשְׁעִין אֲתָרֵי דִישׁוּבָא דְאַרְעָא, אֲזִיל שְׁמֵשׁ, וְסָלִיק וְנַחִית, וּמְדַרְגוֹת וּמַעְלוֹת יְדוּעוֹת יֵשׁ לוֹ. וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, (שם לח ח) הַנְּנִי מְשִׁיב אֵת צֶל הַמַּעְלוֹת אֲשֶׁר יֵרְדָה בְּמַעְלוֹת אַחַז.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵיךְ הוּא סָלִיק. אָמַר רַבִּי, כְּכֹר תְּנִינָא מִמְּאָרִיָּהוּן דְּמִתִּיבְתָא. דְּעִלְמָא סְגִלְגַל הוּא כְּכַדּוֹרָא דָּא. וְכַד נִפִּיק מִמְזָרְחַת, אֲזִיל בְּסַגְלָלוֹתָא, עַד דְּמִטָּא לְתַתָּא, וּכְדִין אֲתַעֲבִיד רְמֵשָׁא. וּבְהַהוּא שְׁעָתָא אֲזִיל וְנַחִית בְּגִלְגָּלִין דְּמַדְרִיגָן יְדִיעֶז, וְנַחִית וְסַבֵּב כָּל אַרְעָא וְיִשׁוּבָא.

וְכַד נַחִית וּמִתְכַּסֶּיָּא מִינֵן, רְמֵשׁ לָן, וְנַהִיר לְאִינוּן דְּדִיירִין תַּחוֹת מִינֵן. לְפּוּם יִישׁוּבָא וְסַגְלָלְתָא דְאַרְעָא.

וּכְדִין אֲזִיל וְנַחִית, וּמִפְרִישׁ בֵּין מַיָּא דְתַּחוֹתוֹהִי דְמַיָּא דְאוֹקְיָנוֹס, וּבֵין מַיָּא דְאַזְלוֹן לְעִילָא, וּמִפְרִישׁ בְּמִצִּיעָתָא דְמַיָּא, לְעַכָּב סִילוֹנָא דְמַיָּא דְנִפִּיק מִגִּיהֶנָם, דְּלֹא יַעֲבֹר לְנַזְקָא בְּנֵי נָשָׂא. וְעַל דָּא לֹא אֲתַקְרִי שְׁמֵשׁ, אֱלֹא לְשִׁמּוּשָׁא לְבְנֵי נָשָׂא. דְּעַל כֵּן אֲתַקְרִי שְׁמֵשׁ, שְׁמֵשׁ דְּמִשְׁמֵשׁ לְכוּלָּא. אָמַר רַבִּי

הכל. אמר רבי אלעזר, אלמלא שהשמש ששוחה בים האוקינוס, היה שורף ומבעיר את כל העולם.

יורד למפתח לארץ של הישוב, ומגיע לאותה דרגה שנקראת קרבוסא בלשון יון, ומאותה הדרגה מתחיל לעלות למעלה, וקול גלגליו נשמע לכל הרקיעים במסעותיו ללכת עם שירתו שהוא אומר, ולא היה אדם ששומע אותו פרט למשה, שהיה הנאמן של המלך, ויהושע ששמש אותו.

וכשהצטרף אותו יהושע לערף קרב, והיה שומע קול נעימת ונהימת השמש, לא יכל לסבל אותו, מה כתוב? (יהושע י) ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום. מה זה דום? דום מלומר שירה. דום מקול הנעימה והנהימה שרף, שהרי היה שומע את קול מסעותיו במסעו.

אמר רבי בא, שש מאות וארבעים מסעות עשה השמש, כחשבון שמש, בין יום ולילה, וסובב את כל העולם בהקפה, ולשם מה צריך? לרפף ולחמם את הארץ, ולדשן עשבים ויבולים, ולהצמיח פרות ואילנות.

אמר רבי יהודה, בא וראה, פאותו הגון שלמעלה עשה הקדוש ברוך הוא למטה. מה למעלה יש שמים, אף למטה יש שמים. ולמה נקראו שמים? אמר רבי יהודה, אש ומים.

אמר רבי יצחק, מפאן (איוב כה) עשה שלום במרומיו. לא כתוב במלאכיו, אלא במרומיו, על אותם האש והמים, ועושה שלום ביניהם. כמו הגון הזה למטה, אש ומים.

וחזר הרקיע מפתח, ומחמם האדמה וחוזר מחממות האש, והשמש, ומוריד

אלעזר, אלמלא דסחי שמשא בימא דאוקינוס, הוה שריף ואוקיד לכולי עלמא. סריק מתחות ארעא דיישובא. ומגיע ליהוא

דרגא דאתקרי קרבוסא, בלשון יון. ומההוא דרגא שרי למיסק לעילא, וקל גלגלוהי אשתמע לכולהו רקיעיא במטלנוהי, למיזל עם שירתיה דהוא אמר. ולא הוה בר נש דשמע ליה, בר ממושה, דהוה מהימן מלפא, ויהושע דמשמש ליה.

וכר איצטריף ליה יהושע, לאגחא קרבא, והוה שמע קל נעימותא, ונהימותא דשמשא, לא יכיל ליה למיסבל. מה פתיב. (יהושע י יב) ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום. מאי דום. דום, מלומר שירה. דום, מקל נעימותא ונהימותא דילך, דהא הוה שמע קול מטלנוהי במטלנוהי.

אמר רבי בא, שית מאה וארבעין מטלנין עביד שמשא. כחושבן שמש. בין ימא וליליא. ואסחר לכולא עלמא בסחרנותא. ולמאי אצטריף. לרפכא ולחממא ארעא, ולדשנא עשבין ויבולין, ולאצמחא פירין ואילנין.

אמר רבי יהודה, תא חזי, פההוא גוונא דלעילא, עביד קודשא בריה הוא לתתא. מה לעילא הוה שמיא, אוף לתתא הוה שמיא. ולמה אתקרו שמים, אמר רבי יהודה. אש ומים.

אמר רבי יצחק, מהכא, (איוב כה כב) עושה שלום במרומיו. במלאכיו לא כתיב, אלא במרומיו. על דאינון אש ומים, ועושה שלום ביניהם. פהאי גוונא לתתא, אש ומים.

וחזר הרקיע מפתח, ומחמם האדמה וחוזר מחממות האש, והשמש, ומוריד

הַאֲדָמָה מִחֲמִימוֹת הָאֵשׁ וְהַשֶּׁמֶשׁ,
וּמֹרִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמַּיִם
עַל הָאָרֶץ וּמְקַרֵּר הָאֲדָמָה, וּמְסַיֵּעַ
אֶת הַחֲמִימוֹת שְׁמֶלֶמְטָה, וְזֶה וְזֶה
מוֹלִידִים וּמְצַמִּיחִים אֶת הָאָרֶץ.
וְאֵת כָּל־מַיִם בְּרֵאשִׁית הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְתוֹעֵלַת בְּנֵי הָאָדָם.

רַבִּי אֲבָהוּ וְרַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי נֶטָן
הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי נֶטָן,
לֹא תְהִיֶתֶם עַל בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה
הַלְלוּ, שְׁגֹזֶרֶת פִּיהֶם כְּגֹזֶרֶת
מִלֻּאכִים קְדוֹשִׁים? וְאָנֹכִי וְכִרְתִּי
מִה שְׁאֲמְרוּ, שֶׁהָרִי הַשֶּׁמֶשׁ נֹאֲצֵל
אוֹרוֹ מִזְיוֹ הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה
שְׁלֹמְעֵלָה, וְהָאוֹרָה הַזֹּאת אֵינָה
שְׁלוֹ. מִשְׁמַע שְׁפָתוֹב (בראשיתא) יְהִי
מְאֵרֶת, הִנֵּה לֹמֵר לֹמֵר לֹמֵר יְהִי
אוֹרוֹת, מִה זֶה מְאֵרֶת? אָמַר רַבִּי
זִיְרָא, מִן אוֹרוֹת, מ' תּוֹסֶפֶת
לְשֶׁמֶשׁ, כְּלוֹמֵר מִן אוֹרוֹת, וְהַתְּבָחָה
הִיא אוֹרוֹת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, אֵל תִּתְמָה עֲלֵינוּ,
שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה נֹאֲצֵלָה מִן הַחֲכָמָה
שְׁלֹמְעֵלָה, וְהַשֶּׁמֶשׁ נֹאֲצֵלוּ מֵאוֹתוֹ
הַרְקִיעַ הַעֲלִיּוֹן שֶׁעַל רֹאשׁ הַחַיּוֹת,
וּכְמוֹ זֶה, כְּשֶׁתִּסְתַּכֵּל, כָּל מִה
שְׁלֹמְעֵלָה וְלִמְטָה נֹאֲצֵלוּ זֶה מִזֶּה
וְזֶה מִזֶּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַכֹּל, וּמִכֹּסֵּא כְבוֹדוֹ מִתְחִילִים
לְהִיטֵן נֹאֲצֵלִים זֶה מִזֶּה, וְכֹסֵּא
הַכְּבוֹד מִמֶּנּוּ, וְכֹלֵם כְּאִין חֲשׂוֹבִים
לְנִגְדוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דניאל ד) וְכֹל
דִּירֵי הָאָרֶץ כְּאֵלוֹ לֹא חֲשׂוֹבִים.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, שְׁלֹא יְהִי לָךְ
זֶה קֶשֶׁה, שֶׁהָרִי הָרֹאשׁ שְׁלֹנוּ
לְהַבְדִּיל, מִתְחִיל בְּרֵאשִׁית הַשָּׁנָה לְלַמֵּד
אֶת הַתּוֹרָה לְתַרְגָּמָן, וְהַתְּרַגְּמָן
לְסַמוּכִים לוֹ, וְהַסַּמוּכִים לוֹ
לְסַמוּכִים לוֹ. נִמְצָא, שֶׁכָּאֲשֶׁר
מִסְתִּים הַשְּׁעוֹר, שְׁכֹלֵם תְּלוּיִים מִן
הָרֹאשׁ. וּכְמוֹ זֶה תִּמְצָא לְמַעֲלָה
וְלְכָל הָעוֹלָמוֹת.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, מִשֶּׁה נֹאֲצֵל
מִהֲזִיו הַעֲלִיּוֹן, יְהוֹשֻׁעַ נֹאֲצֵל

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמַּיִם עַל הָאָרֶץ וּמְקַרֵּר
הָאֲדָמָה, וְסַיֵּעַ לְחֲמִימוֹתָא דְּמִתְתָּא. וְהָאִי
וְהָאִי, מוֹלִידִין וּמְצַמִּיחִין לְאַרְעָא. וְכִלְהוּ בְּרֵא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתוֹעֵלַתָּא דְּבְנֵי נָשָׂא.

רַבִּי אֲבָהוּ, וְר' חֲזִיָּא, וְר' נֶטָן, הוּוּ אֲזִלִּי
בְּאוֹרְחָא, אָמַר רַבִּי נֶטָן, לֹא תְהִיתוֹן עַל
אֲלִין מְאִרְיָהוֹן דְּמִתְנִיתָא, דְּגִזְזִירַת פּוּמְהוֹן
כְּגִזְזִירַת מְלֻאכִין קְדִישִׁין. וְאָנָּה דְּכִירָנָא מִה
דְּאָמְרוּ, דְּהָא שְׁמֵשׁ אֲתֵאֲצֵל נְהִירוֹתִיה מְזִיּוּא
דְּאֶסְפֶּקְלָרְיָא דְּלְעִילָא, וְהָאִי נְהִירוֹתָא לֹאוּ
דִּילִיָּה הוּא. מִשְׁמַע דְּכְתִיב יְהִי מְאֵרֶת הוּוּ לִיָּה
לְמִימְרָ יְהִי אוֹרוֹת, מְאִי מְאֵרוֹת. אָמַר רַבִּי
זִיְרָא, מִן אוֹרוֹת. מ' תּוֹסֶפֶת, לְשֶׁמֶשׁ. כְּלוֹמֵר,
מִן אוֹרוֹת, וְתִיבּוֹתָא הוּא אוֹרוֹת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, אֵל תִּתְמָה עֲלֵינוּ, דְּהָא תּוֹרָה
אֲתֵאֲצֵל מִחֲכָמְתָּא דְּלְעִילָא, וְשְׁמִיָּא
אֲתֵאֲצֵל מִהֲהוּא רְקִיעָא עִילָאָה דְּעַל רִישׁ
חַיּוֹתָא, וּכְהָאִי גִוּוֹנָא, כִּד תִּסְתַּכֵּל, כָּל מִה
דְּלְעִילָא וְתִתָּא, אֲתֵאֲצֵלוּ דָּא מִן דָּא, וְדָּא מִן
דָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּלֵּא. וּמִן פּוּרְסִי
יְקָרִיָּה שְׁרִיָּאֵן לְאֲתֵאֲצֵלָא דָּא מִן דָּא, וּכּוּרְסִי
יְקָרָא מְנִיָּה, וְכִלְהוּ כְּפִלָּא חֲשִׁיבִין לְקַבְּלִיָּה. הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, (דניאל ד לב) וְכֹל דִּירֵי אֲרַעָא כְּפִלָּא
חֲשִׁיבִין.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, לֹא תִקְשִׁי לָךְ הָאִי, דְּהָא רִישָׁא
מִינָן בְּהַבְדִּיל, שְׁרִי בְּקַדְמִיתָא לְמִילְעָא
בְּאוֹרִיָּתָא לְתוֹרְגָּמָנָא, וְתוֹרְגָּמָנָא (דף כ ע"א)
לְדַסְמִיכֵי לִיָּה, וְדַסְמִיכֵי לִיָּה, לְדַסְמִיכֵי לִיָּה.
אֲשֶׁתְּכַח, דְּכִד מְסִתִּים שְׁמַעְתָּא, דְּכִלְהוּ תְּלִיּוֹן
מִן רִישָׁא. וּכְהָאִי גִוּוֹנָא תְּשַׁפַּח לְעִילָא, וְלְכִלְהוּ
עֲלִמִין.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, מִשֶּׁה נֹאֲצֵל מְזִיּוּא עִילָאָה.
יְהוֹשֻׁעַ, אִיתֵאֲצֵל מִמִּשֶּׁה. זְקָנִים,